

ਲੋਕ ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ

ਪਿੰਡ ਬਹਾਦਰਪੁਰ, ਜਿਲਾ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਦੀ ਮਾਲੀਆ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ 18.98 ਹੈਕਟੇਅਰ ਏਰੀਏ ਵਿੱਚੋਂ ਖਣਿਜਾਂ ਦੀ ਖੁਦਾਈ ਕਰਨ ਸਬੰਧੀ ਮਿਤੀ 14.9.2006 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਈ.ਆਈ. ਏ ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਮੁਤਾਬਿਕ, ਵਾਤਾਵਰਣ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਉਦਯੋਗ ਅਤੇ ਕਮਰਸ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ 26.02.2012 ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 10.00 ਵਜੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਲੋਕ ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ।

ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਲਈ ਹੇਠਾਂ ਲਿਖੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਮੌਜੂਦ ਸਨ :-

- 1 ਸ੍ਰੀ ਹਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ,
ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ,
ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ।
- 2 ਸ੍ਰੀ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ,
ਮਾਇੰਨਿੰਗ ਅਫਸਰ,
ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ
- 3 ਇੰਜ ਜਗਦੀਸ਼ ਲਾਲ,
ਸਹਾਇਕ ਵਾਤਾਵਰਣ ਇੰਜੀਨੀਅਰ,
ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਰੋਕਥਾਮ ਬੋਰਡ,
ਖੇਤਰੀ ਦਫਤਰ, ਜਲੰਧਰ ।

ਸਹਾਇਕ ਵਾਤਾਵਰਣ ਇੰਜੀਨੀਅਰ, ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਰੋਕਥਾਮ ਬੋਰਡ, ਜਲੰਧਰ ਨੇ ਨਿਗਰਾਨੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਕਰ ਰਹੇ ਅਫਸਰਾਂ ਅਤੇ ਨੇੜਲੇ ਪਿੰਡਾਂ/ਕਸਬਿਆਂ ਤੋਂ ਆਏ ਲੋਕ, ਜਿਹੜੇ ਖਣਿਜਾਂ ਦੀ ਖੁਦਾਈ, ਜੋ ਕਿ **ਪਿੰਡ ਬਹਾਦਰਪੁਰ, ਜਿਲਾ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ** ਦੀ ਮਾਲੀਆ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਬਨਾਉਣ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਹੈ ਦੀ ਲੋਕ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਆਈ ਹਾਜ਼ਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜੀ ਆਇਆਂ ਆਖਿਆ । ਉਸ ਨੇ ਖਣਿਜਾਂ ਦੀ ਖੁਦਾਈ ਸਬੰਧੀ ਉਦਯੋਗ ਅਤੇ ਕਮਰਸ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਅਰਜੀ ਦੀ ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਥੇ ਹਾਜ਼ਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਜਰੂਰਤ ਬਾਰੇ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ । ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਲਿਆਂਦਾ ਕਿ ਖਣਿਜਾਂ ਦੀ ਖੁਦਾਈ ਸਬੰਧੀ ਡਰਾਫਟ ਰੈਪਿਡ ਈ.ਆਈ.ਏ. ਰਿਪੋਰਟ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸਾਰਅੰਸ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ, ਜਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸਦ, ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ, ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ, ਜਿਲ੍ਹਾ ਉਦਯੋਗ ਕੇਂਦਰ, ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ, ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰ, ਨਗਰ ਕੌਂਸਲ, ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਅਤੇ ਜੰਗਲਾਤ ਮੰਤਰਾਲਾ, ਖੇਤਰੀ ਦਫਤਰ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਅਤੇ ਖੇਤਰੀ ਦਫਤਰ, ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਕੰਟਰੋਲ ਬੋਰਡ, **ਜਲੰਧਰ** ਵਿਖੇ ਰੱਖੀਆਂ ਸਨ ਤਾਂ ਜੋ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਲੋਕ ਭਾਰੀਦਾਰ ਇਸ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਸੰਬੰਧੀ ਸੂਚਨਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਣ । ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਮਿਤੀ, ਸਮੇਂ ਅਤੇ ਜਗ੍ਹਾ ਬਾਰੇ ਜਾਣੂ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਦਾ ਅਜੀਤ ਅਤੇ ਦੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨ ਅਖਬਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸਤਿਹਾਰ ਮਿਤੀ 25/1/2012 ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਇਸਤਿਹਾਰ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਕਿ ਰੈਪਿਡ ਈ.ਆਈ.ਏ. ਰਿਪੋਰਟ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਸੰਬੰਧ ਰਿਪੋਰਟ ਕਿਹੜੇ-ਕਿਹੜੇ ਸਥਾਨਾਂ ਤੇ ਉਪਲਬਧ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਜਨਤਾ ਇਹਨਾਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਸੁਣਵਾਈ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੜ ਸਕਣ । ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੈਸ: ਗਰਾਸ ਰੂਟ ਰੀਸਰਚ ਕਰੀਏਸ਼ਨ ਪ੍ਰਾ. ਇੰਡੀਆ ਲਿਮਟਿਡ, ਨੌਇਡਾ ਜੋ ਕਿ ਉਦਯੋਗ ਅਤੇ ਕਮਰਸ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸਲਾਹਕਾਰ ਹਨ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਬਾਰੇ ਅਤੇ ਈ ਆਈ ਏ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਰੁਪਰੇਖਾ ਤੇ ਅਧਿਅਨ ਰਿਪੋਰਟ ਬਾਰੇ ਚਾਨਣਾ ਪਾਉਣ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ। ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ-ਕਮ ਮਾਇਨਿੰਗ ਅਫਸਰ,

ਜਿਲ੍ਹਾ ਉਦਯੋਗ ਕੇਂਦਰ, ਹਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਨੇ ਜਨਤਕ ਸੁਣਵਾਈ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਮੀਨ ਦੇ ਖਸਰਾ ਨੰਬਰਾਂ ਅਤੇ ਸਥਾਨ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ।

ਮੈਸ: ਗਰਾਸ ਰੂਟ ਰੀਸਰਚ ਕਰੀਏਸਨ ਪ੍ਰਾ. ਇੰਡੀਆ ਲਿਮਟਿਡ, ਨੌਇਡਾ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਸ੍ਰੀ ਬਿਠੂਲ ਉਪਾਧਿਆਏ ਨੇ ਜਨਤਾ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ -

- 1 ਇਨਫਰਾਸਟਰਕਚਰ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਵਾਸਤੇ ਇਮਾਰਤੀ ਸਮਾਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰੇਤਾ ਅਤੇ। ਬਜ਼ਰੀ ਆਦਿ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਾਸਤੇ ਜਮੀਨੀ ਖੁਦਾਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ । ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਇਹਨਾਂ ਥਾਵਾਂ ਦੀ ਖਣਿਜਾਂ ਦੀ ਖੁਦਾਈ ਵਾਸਤੇ ਨਿਸਚਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ । ਅਜਿਹੀ ਹੀ ਇਕ ਸਾਈਟ ਮੌਜੂਦਾ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਅਧੀਨ ਹੈ ਜਿਥੇ ਖਣਿਜਾਂ ਦੀ ਖੁਦਾਈ ਤਜਵੀਜ਼ਤ ਹੈ ਜਿਸ ਵਾਸਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਮੰਨਜ਼ੂਰੀ ਲੈਣੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ।
- 2 ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦਾ ਵੇਰਵਾ
  - ੳ) ਖਣਿਜਾਂ ਦੀ ਖੁਦਾਈ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ **ਪਿੰਡ ਬਹਾਦਰਪੁਰ, ਜਿਲਾ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ** ਦੀ ਹੱਦਬਸਤ ਵਿੱਚ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿ **ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ** ਦੇ ਨੇੜੇ ਹੈ। **ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ** ਸਟੇਟ ਹਾਈਵੇ ਅਤੇ ਰੇਲਵੇ ਸਟੇਸ਼ਨ ਸਤੋੜੀ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੈ ।
  - ਅ) ਖਣਿਜਾਂ ਦੀ ਖੁਦਾਈ ਦਾ ਕੁਲ ਏਰੀਆ 18.98 ਹੈਕਟੇਅਰ ਹੈ ।
  - ੲ) ਅਨੁਮਾਨਿਤ ਲਾਗਤ 1.0 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਹੋਵੇਗੀ ।
- 3 ਖਣਿਜਾਂ ਦੀ ਖੁਦਾਈ ਦੀ ਥਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਪਟੇ ਤੇ ਹੋਵੇਗੀ । ਲਗਭਗ 5,58,000 ਮੀ: ਟਨ ਰੇਤੀ ਦੀ ਖੁਦਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜਿਹੜੀ ਕਿ ਯੂ.ਐ.ਐਫ.ਸੀ. ਕੋਡ 111 ਤਹਿਤ ਹੈ । ਖੁਦਾਈ 1.1 ਘਣਮੀਟਰ ਸਮਰੱਥਾ ਵਾਲੇ ਖੁਦਾਈ ਯੰਤਰ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ । ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਡਰਿੱਲਿੰਗ ਜਾਂ ਬਲਾਸਟਿੰਗ (ਧਮਾਕਾ) ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਖੁਦਾਈ ਬੇਹੱਦ ਸਾਧਾਰਨ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕਰਕੇ ਗੱਡੀਆਂ ਵਿੱਚ ਮੈਟੀਰੀਅਲ ਲੱਦਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਖੁਦਾਈ ਦੀ ਡੂੰਘਾਈ ਕਿਸੇ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ 3 ਮੀਟਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ।
- 4 ਬੇਸਲਾਈਨ ਡਾਟਾ ਜਮੀਨ, ਪਾਣੀ, ਹਵਾ ਅਤੇ ਅਵਾਜ਼ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰਖਦੇ ਹੋਏ 10 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੇ ਘੇਰੇ ਵਿੱਚੋਂ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ।
- 5 ਵੱਖ ਵੱਖ ਵਾਤਾਵਰਣ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕਰਨ ਸਬੰਧੀ:-
  - ੳ) **ਹਵਾ ਪ੍ਰਭਾਵ:-** ਧੂੜ ਦੇ ਕਣ ਹਵਾ ਵਿੱਚ ਉਡਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਸਿਰਫ ਗੱਡੀਆਂ ਦੀ ਆਵਾਜਾਈ ਹੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਸੜਕਾਂ ਤੇ ਪਾਣੀ ਦਾ ਛਿੜਕਾਅ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਗੱਡੀਆਂ ਦੀ ਓਵਰਲੋਡਿੰਗ ਵਰਜਿਤ ਹੋਵੇਗੀ ।
  - ਅ) **ਪਾਣੀ ਪ੍ਰਭਾਵ:-** ਪਾਣੀ ਦੀ ਗੁਣਵਤਾ ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਬੁਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਪਵੇਗਾ, ਸਿਰਫ ਨਦੀ ਦਾ ਵਹਾਅ ਜਿਊਂਦਾ ਤਿਊਂਦਾ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ।
  - ੲ) **ਜਮੀਨੀ ਪ੍ਰਭਾਵ:-** ਜਮੀਨ ਉਤੇ ਖੁਦਾਈ ਦਾ ਕੋਈ ਬੁਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ । ਖੁਦਾਈ ਵਾਲੀ ਜਗ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਤਾਹ ਨੀਵੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਬਰਸਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਫਿਰ ਸਮਤਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ।
  - ਸ) **ਅਵਾਜ਼ ਪ੍ਰਭਾਵ:-** ਖੁਦਾਈ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਭਾਰੀ ਮਸੀਨਰੀ ਨਹੀਂ ਵਰਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਥੋੜੀ ਬਹੁਤ ਅਵਾਜ਼ ਗੱਡੀਆਂ ਦੀ ਆਵਾਜਾਈ ਕਾਰਨ ਹੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਗੱਡੀਆਂ ਦੀ ਆਵਾਜਾਈ ਦਿਨ ਵੇਲੇ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਹਮਤੇ ਗੱਡੀਆਂ ਦੇ ਹਾਰਨ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਵਜਾਏ ਜਾਣਗੇ ।
  - ੲ) **ਸਮਾਜਿਕ ਪ੍ਰਭਾਵ:-** ਨਦੀ ਦਾ ਵਹਾਅ ਕੰਟਰੋਲਡ ਰਹੇਗਾ ਜਿਸ ਨਾਲ ਕਿਨਾਰੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰਹਿਣਗੇ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਨੇੜੇ ਲਗਦੀਆਂ ਜਮੀਨਾਂ ਤੇ ਕੋਈ ਬੁਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ

ਪਵੇਗਾ। ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਨਾਲ ਸਥਾਨਿਕ ਵਸਨੀਕਾਂ ਵਾਸਤੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਸਾਧਨ ਪੈਦਾ ਹੋਣਗੇ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਵਸਨੀਕਾਂ ਦੀ ਮਾਲੀ ਹਾਲਤ ਸੁਧਰੇਗੀ।

6) ਵਾਤਾਵਰਣ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਬਜਟ

ਲੜੀ ਨੰਬਰ	ਰੁਦ	ਲਾਗਤ ਮੁੱਲ (ਰੁਪਏ ਲੱਖ ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਲ)
1	ਹਵਾ ਗੁਣਵਤਾ ਨਿਰੀਖਣ	1.67
2	ਪਾਣੀ ਗੁਣਵਤਾ ਨਿਰੀਖਣ	1.20
3	ਸੋਰ ਪ੍ਰਦੂਸਣ ਕੰਟਰੋਲ ਵਸੀਲੇ	0.36
4	ਜ਼ਮੀਨ ਗੁਣਵਤਾ	0.57
5	ਸਥਾਨਿਕ ਵਸਨੀਕਾਂ ਦੀ ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਵਿਵਸਥਾ ਸਬੰਧੀ ਸਰਵੇ	0.24
6	ਵਾਤਾਵਰਣ ਸੈਲ ਦੇ ਮਨੁੱਖੀ ਵਸੀਲੇ	0.96
	ਕੁੱਲ	5.0

ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਹਾਇਕ ਵਾਤਾਵਰਣ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਨੇ ਸਰਵਜਨਕ ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਹਾਜ਼ਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਈ.ਆਈ.ਏ. ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਮਿਤੀ 14-09-2006 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮੌਕੇ ਉਪਰ ਹਾਜ਼ਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਲ ਕਰਨੀ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਕੋਈ ਸੰਕਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਹ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਪ੍ਰੋਮੋਟਰ / ਵਾਤਾਵਰਣ ਸਲਾਹਕਾਰ ਕੋਲੋਂ ਪੁੱਛ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਆਮ ਜਨਤਾ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਵਲੋਂ ਮੰਗੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਜਾਂ ਸੰਕਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਪ੍ਰੋਮੋਟਰ / ਸਲਾਹਕਾਰ ਵਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਜਵਾਬ ਇਸ ਜਨਤਕ ਸੁਣਵਾਈ ਵਿੱਚ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ ਜਿਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕਿ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਅਤੇ ਜੰਗਲਾਤ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੂੰ ਮੁਲੰਕਣ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਵਾਤਾਵਰਣ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਵਲੋਂ ਹਾਜ਼ਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਸਬੰਧੀ ਕੋਈ ਵੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਲ ਕਰਨ/ ਸੰਕਾ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ।

ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਰਵਜਨ ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਜੋ ਤਜਵੀਜ਼ਾਂ / ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਏ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਪ੍ਰੋਮੋਟਰ / ਸਲਾਹਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਜੋ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ:-

ਲੜੀ ਨੰਬਰ	ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਨਾਮ	ਵਿਅਕਤੀ ਵਲੋਂ ਉਠਾਏ ਗਏ ਸਵਾਲ/ਵਿਚਾਰ/ਬਿਆਨ	ਕੰਪਨੀ/ਪੇਨਲ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਉੱਤਰ/ ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨ
1	ਸ਼੍ਰੀ ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਪਿੰਡ ਬਹਾਦਰਪੁਰ, ਜ਼ਿਲਾ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ	<ul style="list-style-type: none"> • ਰੇਤਾ ਚੋਅ ਦੇ ਮੱਧ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਢੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। • ਰੇਤਾ ਵਿਗਿਆਨਿਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਹੀ ਕੱਢੀ ਜਾਵੇ ਜੀ। • ਕਿ ਰੇਤਾ ਸਾਡੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਢੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਰੇਤੇ ਦਾ ਠੇਕਾ ਲੈਂਡਹੋਲਡਰਾਂ ਨੂੰ ਦਿਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। 	<p>ਸ. ਬਲਵਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਮਾਇਨੀਂਗ ਅਫਸਰ, ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰੇਤਾ ਚੋਅ ਦੇ ਮੱਧ ਵਿੱਚੋਂ ਹੀ ਕੱਢਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਢੋਆ-ਢੋਆਈ ਦੌਰਾਨ ਟੱਰਕਾਂ ਟਰਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਤਰਪਾਲਾਂ ਆਦਿ ਨਾਲ ਉਪਰੋਂ ਢੱਕ ਕੇ ਹੀ ਲਿਜਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਜੇਕਰ ਰੇਤਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਜੱਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚੋਂ ਪੁੱਟੀ ਜਾਵੇਗੀ ਤਾਂ ਉਸ ਦਾ ਬਣਦਾ ਮੁਆਵਜਾ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਚੋਅ ਦੇ ਬਹਾਵ ਦਾ ਬਚਾਵ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਇੱਕ ਸਾਰ ਪੂਰਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।</p>

			ਸੜਕਾਂ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਬਣਾਇਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ ।
2	ਸ਼੍ਰੀ ਅਸ਼ਵਨੀ ਠਾਕੁਰ, ਪਿੰਡ ਬਹਾਦਰਪੁਰ, ਜ਼ਿਲਾ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ	<ul style="list-style-type: none"> ਮਾਇਨਿੰਗ ਦਾ ਕੰਮ ਬੰਦ ਪਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਦੇ ਸੁਰੂ ਹੋਵੇਗਾ ਜ਼ਸ਼ੀ ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਪਿੰਡ ਬਹਾਦਰਪੁਰ, ਜ਼ਿਲਾ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ? 	ਸ. ਬਲਵਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਮਾਇਨਿੰਗ ਅਫਸਰ, ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮਾਇਨਿੰਗ ਦਾ ਕੰਮ 2-3 ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸੁਰੂ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ।
3	ਸ਼੍ਰੀ ਚਰਨ ਦਾਸ, ਡੇਰਾ ਸੰਤਾ ਦੀ ਕੁਟੀਆ, ਪਿੰਡ ਬਹਾਦਰਪੁਰ, ਜ਼ਿਲਾ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ	<ul style="list-style-type: none"> ਚੋਅ ਦੇ ਕਿਨਾਰਿਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ । ਨਹਿਰ ਦਾ ਪਾਣੀ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਵੜ ਸਕਦਾ ਹੈ । 	ਸ. ਬਲਵਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਮਾਇਨਿੰਗ ਅਫਸਰ, ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਪ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਨੋਟ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸਬੰਧਤ ਮਹਿਕਮੇ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਭੇਂ ਦਿਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ।
4	ਸ਼੍ਰੀ ਤੇਜਵੰਤ ਸਿੰਘ, ਪਿੰਡ ਬਹਾਦਰਪੁਰ, ਜ਼ਿਲਾ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ	<ul style="list-style-type: none"> ਸੜਕਾਂ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ । 	ਪਿੰਡ ਦੇ ਰਸਤੇ ਅਤੇ ਫਿਰਨਿਆਂ ਦੀ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਮੁਰੰਮਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ । ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਤੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਰਸਤੇ ਅਤੇ ਫਿਰਨਿਆਂ ਉੱਤੇ ਪਾਣੀ ਦਾ ਛਿੜਕਾਵ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ।

ਸਹਾਇਕ ਵਾਤਾਵਰਣ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੀ ਬਾਬਤ ਹੋਰ ਕੋਈ ਸਵਾਲ/ਇੱਤਰਾਜ਼ ਪੁੱਛਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਪੁਛੇ। ਪਰ ਕਿਸੇ ਵਿੱਚ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਇਸ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਲਗਣ ਨਾਲ ਵਾਤਾਵਰਣ ਤੇ ਪੈਣ ਵਾਲੇ ਬੁਰੇ ਅਸਰ ਸਬੰਧੀ ਇੱਤਰਾਜ਼ ਨੋਟ ਕਰਵਾਏ ਅਤੇ ਉਪਰ ਦੱਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਵਾਲ/ਇੱਤਰਾਜ਼/ਸੁਝਾਵ ਹੀ ਦਰਜ ਕਰਵਾਏ ਅਤੇ ਇਸ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਸਬੰਧੀ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ।

ਸੁਣਵਾਈ ਪ੍ਰਿਜਾਈਡਿੰਗ ਅਫਸਰ ਕਮ ਸੁਪਰਵਾਈਜਰ ਅਤੇ ਪਬਲਿਕ ਰੀਰਿੰਗ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਧੰਨਵਾਦ ਦੇ ਨਾਲ ਲੋਕ ਸੁਣਵਾਈ ਖਤਮ ਹੋਈ ।

(ਸ਼੍ਰੀ ਹਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ)
ਐਡੀ.ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ,
ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ

(ਇੰਜ. ਜਗਦੀਸ਼ ਲਾਲ)
ਸਹਾ. ਵਾਤਾਵਰਣ ਇੰਜੀਨੀਅਰ,
ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਦਸ਼ਣ ਰੁਕਥਾਮ ਬੋਰਡ,
ਖੇਤਰੀ ਦਫਤਰ,
ਜਲੰਧਰ।

Proceedings of the Public Hearing conducted on 26.02.2012 at 10.00 a.m. in connection with application filed by Department of Industries & Commerce, Govt. of Punjab, for obtaining environmental clearance under EIA Notification dated 14/9/2006 for the mining site at Village Bahadurpur, Distt. Hoshiarpur.

The following were present to supervise the proceedings:-

1. Sh. Harminder Singh,
Additional Deputy Commissioner,
Hoshiarpur.
2. Sh. Balwinder Singh,
Mining Officer, Hoshiarpur
3. Er. Jagdish Lal,
Asstt. Environmental Engineer,
Punjab Pollution Control Board,
Regional Office, Jalandhar.

The Assistant Environmental Engineer, Punjab Pollution Control Board, Regional Office, Jalandhar welcomed the Supervising-cum-Presiding Officer and people from adjoining Towns/Villages who came to attend the public hearing for mining sites in the revenue estate of **Village Bahadurpur, Distt. Hoshiarpur**. He apprised the public about the requirement of conducting the public hearing before grant of environmental clearance under EIA Notification no.1533 (E) dtd.14.9.2006 of the Ministry of Environment and Forests, Govt. of India, New Delhi. He also brought into the notice of public that the Department of Industries & Commerce, Govt. of Punjab has submitted copies of draft rapid EIA report alongwith the Executive Summary of the same and a copy of each such document was placed in the office of Deputy Commissioner, Hoshiarpur; Zila Parishad, Hoshiarpur; General Manager District Industries Centre, Hoshiarpur; Executive Officer, Municipal Council, Hoshiarpur, Regional Office of MOEF at Chandigarh and Regional Office, Jalandhar of the PPCB for access to the public and other stakeholders. He further brought out that a notice of public hearing was published in two prominent newspapers namely, Ajit on 25/1/2012 and in The Tribune on 25/1/2012 to make the public aware of the date, time & venue of the public hearing and about the places/offices where the public could access the draft EIA report and its Executive Summary report before the said hearing. Thereafter, he requested the representative of the M/s Grass Roots Research & Creation India (P) Ltd, Noida, Consultant of Department of Industries & Commerce to elaborate about the main features of the project and the draft EIA study report. The Mining Officer, DIC, Hoshiarpur gave details of the land in question i.e. its Khasara Numbers and locations etc.

S. Bithul Upadhyay of M/s Grass Roots Research & Creation India (P) Ltd, Noida engaged by Department of Industries & Commerce, for conducting the EIA study for this project brought out the details of the project before the public as under:-

- 1) The development of the infrastructure is based upon the building materials such as sand and gravel for which controlled mining at the source is required. Govt. of Punjab has to allot / earmark the various sites from which the mining of minerals has to be undertaken. Accordingly, this site is also one of such site from where mining is to be carried out, hence the environmental clearance is required.
- 2) PROJECT DESCRIPTION
  - A) The mining site of the project is in HB of **Village Bahardurpur, Distt. Hoshiarpur** near **Hoshiarpur** which is connected with State Highway as well as Railway Station.
  - (B) The total area of the proposed site is 18.98 ha.
  - (C) The estimated project cost is Rs. 1.0 Crore.
- 3) The land of the mining site will be with the State Government on lease. There will be approx. 5,58,000 metric ton of sand mining with UNFC code 111. The mining will be carried out by excavator of 1.1 cubic meter capacity. No drilling or blasting will be carried out at the site and the mining will be with simplest procedure of lifting the material and loading to the vehicles mechanically. The mining will be done with working depth of 3 m BGL.
- 4) Baseline data has been collected with respect to land, water, air, ecological and noise in the area of 10 km radius surrounding the site.
- 5) Mitigation measures for different Environment parameters:
  - A) Air Environment: The dust emitting will only be possible from the movement of the vehicles for which water spraying will be carried out on the road. Overloading of vehicles will be avoided.
  - B) Water Environment:
    - There will be no degradation of water quality, only natural flow of the river will be maintained.
  - C) Soil Environment:
    - The mining will not effect in any way the quality of the soil as the level of the area lowered by the mining will be compensated by the flowing river, during rainy season.
  - D) Noise Environment:
    - There will be no heavy machinery to be used in the mining, the possible noise will be from movement of vehicles only.
    - The movement of vehicles will be restricted to the day time only with minimum use of horns.
  - E) Social Aspects
    - River channel will be controlled and protection of banks will lead to safety of adjoining agricultural land.

- Employment will be generated hence improvement of socio-economic aspects of the area.

6) Budget for Implementation of Environmental Management Plan

S.No	Items	Cost to be incurred (in Lac/annum)
1.	Air quality monitoring	1.67
2.	Water quality	1.20
3.	Ambient Noise level	0.36
4.	Soil Quality	0.57
5.	Socio Economic condition of local population, physical survey	0.24
6.	Manpower of environmental cell	0.96
	Total	5.0

Thereafter, the Assistant Environmental Engineer brought into the notice of public present at the venue of hearing that as per the provision of EIA notification dated 14.9.2006 as amended time to time, the persons present at the venue may seek information or clarifications on the mining site from the project promoter/consultant. It was also brought into the notice of the persons present there that the information or clarifications sought by them and reply given by the project promoter will be recorded in the proceeding of the hearing, which will be sent to the Ministry of Environment & Forests, for further consideration. Accordingly, he requested the persons present in the hearing to seek information or clarifications on the project one by one.

Thereupon, the detail of the information/ clarifications raised by the persons present at the venue of hearing and the reply given by the consultant of the industry / project proponent is as under:

S. No	Name of the person	Questions/ query / statements of the person	Reply / clarification given by the company/ panel member
1	Sh. Surinder Singh, VIII. Bahadurpur, DIstt. Hoshiarpur	<ul style="list-style-type: none"> • Mining shall be carried out in the middle of the choe. • Mining shall be carried out in a scientific manner. • Is the mining shall be carried out in the personal property of the people. 	<ul style="list-style-type: none"> • Sh. Balwinder Pal Singh, Mining Officer, Hoshiarpur answered that mining shall be carried out in the middle of the choe and in a scientific manner. • The mining shall be carried out in the govt. property if it carried out in the personal property of the people then compensation amount will be paid to the owner of the land.
2.	Sh. Ashwani Thakur, VIII.	<ul style="list-style-type: none"> • The work of the mining has already been stopped when it come into operation. 	<ul style="list-style-type: none"> • Sh. Balwinder Pal Singh, Mining Officer, Hoshiarpur answered that the work of

	Bahadurpur, DIstt. Hoshiarpur		mining come into operation within 2-3 months.
3	Sh. Charan Dass, Dera Santan di Kutia, VIII. Bahadurpur, DIstt. Hoshiarpur	<ul style="list-style-type: none"> The banks of the Choe shall be maintained. The water of the canal come into the Village during the rainy season. 	<ul style="list-style-type: none"> Sh. Balwinder Pal Singh, Mining Officer, Hoshiarpur answered that your query has been noted and be same will sent to concerned department for necessary action.
4	Sh. Tejwant Singh, VIII. Bahadurpur, DIstt. Hoshiarpur	<ul style="list-style-type: none"> Roads shall be repaired and maintained properly. 	<ul style="list-style-type: none"> Sh. Balwinder Pal Singh, Mining Officer, Hoshiarpur answered that roads are repaired and maintained properly.

Assistant Environmental Engineer requested that the public hearing for any objection for the proposed mining project. But the public present in the hearing agreed with the proposed project, even their queries/objections were rightly answered.

The public hearing ended with vote of thanks to Presiding Officer-cum-Supervisor and the public present in the hearing.

(Sh. Harminder Singh)
Add. Deputy Commissioner.
Hoshiarpur.

(Er. Jagdish Lal)
Asstt Environmental Engineer,
Pb. Pollution Control Board,
Regional Office, Jalandhar.